

รายงานสถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ พื้นที่ปลูกมะพร้าว ๑,๒๘๖,๘๗๑ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด พื้นที่ระบาดรวม ๑๒๘,๙๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๒ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๒๕ จังหวัด ๗๔,๗๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๑ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๓,๘๖๘ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๐๒ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี ชลบุรี ปัตตานี สมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม พื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๖๐,๘๓๐ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๖,๒๗๖ ไร่) ชลบุรี (๒,๕๔๔ ไร่) เพชรบุรี (๑,๔๔๒ ไร่) และจังหวัดฉะเชิงเทรา (๑,๐๔๖ ไร่)

แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด ๕๑,๓๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๙ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๑,๓๓๗ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม และจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๔๐,๔๑๐ ไร่) ชลบุรี (๒,๔๘๓ ไร่) ชุมพร (๒,๒๔๙ ไร่) นครศรีธรรมราช (๒,๑๕๙ ไร่) และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๘๐๗ ไร่)

ด้วงแรด*** พื้นที่ระบาด ๑๗ จังหวัด ๒,๘๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๘๘๗ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๕๒ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช และจังหวัดสมุทรปราการ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๕๐๙ ไร่) ฉะเชิงเทรา (๓๕๕ ไร่) สมุทรสงคราม (๓๒๐ ไร่) พังงา (๑๙๒ ไร่) และจังหวัดตราด (๑๖๓ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าว มีการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา ฟันด้วยเชื้อ *Bacillus thuringiensis* มีการปล่อยแตนเบียน *Bracon hebetor* และแตนเบียน *Trichogramma* sp.

การควบคุมแมลงดำหนาม

สำนักงานเกษตรจังหวัดให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าว โดยในมะพร้าวต้นเดี่ยว ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอน และตัวเต็มวัยไปทำลาย และใช้ตัวห้ำ เช่น แมลงหางหนีบ และเชื้อเมตาไรเซียมในการควบคุม มีการปล่อยแตนเบียนหนอน *Asecodes hispinarum* เกษตรกรมีการจ้างฉีดสารเคมีเข้าลำต้นตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

การควบคุมด้วงแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อใช้เชื้อราเมตาไรเซียม และใช้กับดักฟีโรโมน และมีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ย้อนหลัง ๗ วัน และกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒-๓๔ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๖๕-๗๕% และมีฝน ร้อยละ ๒๐-๖๐ ของพื้นที่ ส่วนจังหวัดอื่นๆ ที่พบการระบาด อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓-๓๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๖๕-๗๕% และมีฝนบางแห่ง ร้อยละ ๒๐-๔๐ ของพื้นที่ เนื่องจากช่วงนี้มีฝนตกน้อย อุณหภูมิสูงช่วงกลางวัน ส่งผลให้การระบาดของศัตรูมะพร้าวทั้ง ๓ ชนิด อาจจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ต่อไป

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

๑. ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ โดยเกษตรกรต้องหมั่นเข้าไปสำรวจทางใบมะพร้าวถ้าพบมีการทำลายของหนอนหัวดำให้ตัดทางใบนั้นมาเผาทำลายทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อ *Bacillus thuringiensis* (Bt) ฉีดพ่นหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ จำนวน ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน โดยใช้เชื้อ Bt อัตรา ๘๐-๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมด้วยสารจับใบตามอัตราแนะนำในฉลาก ไม่ควรพ่นในขณะที่มีแสงแดดจัดเพราะจะทำให้เชื้อ Bt อ่อนแอ ควรพ่นก่อนเวลา ๑๐.๐๐ น. และหลัง ๑๖.๐๐ น.

๓. ปลอ่ยแตนเบียนไข่ *Trichogramma* sp. เพื่อควบคุมระยะไข่ ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๑๐ แผ่น แผ่นละ ๒,๐๐๐ ตัว โดยปลอ่ย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๒ สัปดาห์

๔. ปลอ่ยแตนเบียนหนอน *Bracon hebetor* เพื่อควบคุมระยะหนอน ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๒๐๐ ตัว กระจายทั่วทั้งแปลง โดยปลอ่ย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๒ สัปดาห์

๕. ใช้สารเคมี emamectin benzoate ๑.๙๒% EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร ต่อดัน โดยการเจาะลำต้นมะพร้าวสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร จำนวน ๒ รู ให้รูอยู่ตรงกันข้ามกัน ขนาดกว้าง ๔ หลุม ลึก ๑๐ เซนติเมตร ใส่สารรูละ ๑๕ มิลลิลิตร แล้วใช้ดินน้ำมันอุดรูทันที

๖. กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาล ให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรเท่านั้น ดังนี้

- ฟลูเบนไดเอไมด์ ๒๐% WG	อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% SC	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- สปีโนแอสต ๑๒% SC	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ลูเฟนยูรอน ๕% EC	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

การควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๑. ในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย

๒. ใช้ตัวห้ำ ตัวเบียนและเชื้อจุลินทรีย์ เช่น แมลงหางหนีบ แตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าว และเชื้อเมตาไรเซียม

การควบคุมด้วงแรดมะพร้าว

๑. เผาหรือฝังซากลำต้นหรือตอของมะพร้าว

๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒-๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้แน่น และนำไปเรียงซ้อนกันไว้

๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอมมะพร้าว ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผล เป็นรูใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรดเพื่อกำจัดเสีย

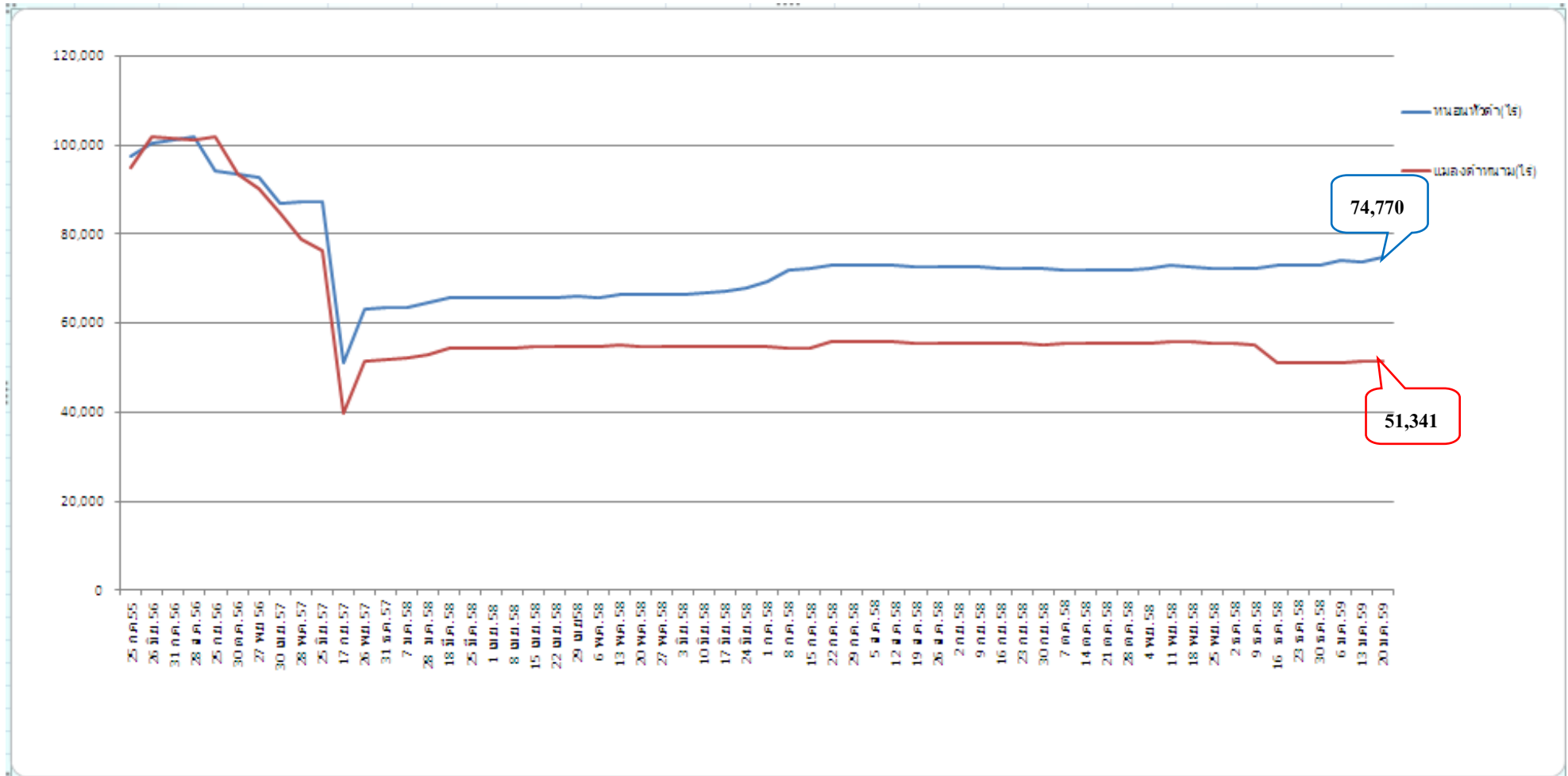
๕. การควบคุมโดยใช้กับดักล่อฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัย และนำมาทำลาย

๖. ทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียมในอัตรา ๔๐๐ กรัมต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกองล่อให้ทั่ว

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าว ๕๔ จังหวัด ๒,๑๙๓ ตำบล

- * จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๔ จังหวัด ๑,๓๔๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และ ๖๑.๔๗ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๐ จังหวัด ๘๔๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๒ และ ๓๘.๕๓ ตามลำดับ
- ** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๔ จังหวัด ๑,๓๔๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และ ๖๑.๔๗ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๐ จังหวัด ๘๔๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๒ และ ๓๘.๕๓ ตามลำดับ
- *** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๔ จังหวัด ๑,๓๕๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และ ๖๑.๖๑ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๐ จังหวัด ๘๔๒ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๒ และ ๓๘.๓๙ ตามลำดับ

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดหนองหัวดำและแมลงดำหนามมะพร้าว ปี 2554 - 2558
ภาพรวมทั้งประเทศ

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหนองหัวดำและแมลงดำหนามมะพร้าว ปี 2554 - 2558
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

